

Xá Lợi Tử! Như cái danh pháp môn giải thoát không, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong pháp môn giải thoát không không có danh; trong danh không có pháp môn giải thoát không, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì pháp môn giải thoát không cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc pháp môn giải thoát không, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Như cái danh pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện không có danh; trong danh không có pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Cái danh đại Bồ-tát cũng lại như vậy, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong đại Bồ-tát không có danh; trong danh không có đại Bồ-tát, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì đại Bồ-tát cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc đại Bồ-tát, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là đại Bồ-tát chỉ có giả danh.

Xá Lợi Tử! Như cái danh năm loại mắt, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong năm loại mắt không có danh; trong danh không có năm loại mắt, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì năm loại mắt cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc năm loại mắt, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Như cái danh sáu phép thần thông, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong sáu phép thần thông không có danh; trong danh không có sáu phép thần thông, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì sáu phép thần thông cùng với danh, tự tánh đều là không.

Trong cái không của tự tánh, hoặc sáu phép thần thông, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Cái danh đại Bồ-tát cũng lại như vậy, chỉ là cái bên ngoài được thâu nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong đại Bồ-tát không có danh; trong danh không có đại Bồ-tát, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì đại Bồ-tát cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc đại Bồ-tát, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là đại Bồ-tát chỉ có giả danh.

Xá Lợi Tử! Như cái danh mười lực của Phật, chỉ là cái bên ngoài được thâu nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong mười lực của Phật không có danh; trong danh không có mười lực của Phật, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì mười lực của Phật cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc mười lực của Phật, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Như cái danh bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng chỉ là cái bên ngoài được thâu nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng không có danh; trong danh không có bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Cái danh đại Bồ-tát cũng lại như vậy, chỉ là cái bên ngoài được thâu nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong đại Bồ-tát không có danh; trong danh không có đại Bồ-tát, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì đại Bồ-tát cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc đại Bồ-tát, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là đại Bồ-tát chỉ có giả danh.

Xá Lợi Tử! Như cái danh trí nhất thiết, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong trí nhất thiết không có danh; trong danh không có trí nhất thiết, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì trí nhất thiết cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc trí nhất thiết, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Như cái danh trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng không có danh; trong danh không có trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Cái danh đại Bồ-tát cũng lại như vậy, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong đại Bồ-tát không có danh; trong danh không có đại Bồ-tát, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì đại Bồ-tát cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc đại Bồ-tát, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là đại Bồ-tát chỉ có giả danh.

Xá Lợi Tử! Như cái danh pháp không quên mất, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong pháp không quên mất không có danh; trong danh không có pháp không quên mất, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì pháp không quên mất cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc pháp không quên mất, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Như cái danh tánh luôn luôn xả, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong tánh luôn luôn xả không có danh; trong danh không có tánh luôn luôn xả, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì tánh luôn luôn xả cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc

tánh luôn luôn xả, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Cái danh đại Bồ-tát cũng lại như vậy, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong đại Bồ-tát không có danh; trong danh không có đại Bồ-tát, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì đại Bồ-tát cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc đại Bồ-tát, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là đại Bồ-tát chỉ có giả danh.

Xá Lợi Tử! Như cái danh tất cả pháp môn Đà-la-ni, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong tất cả pháp môn Đà-la-ni không có danh; trong danh không có tất cả pháp môn Đà-la-ni, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì tất cả pháp môn Đà-la-ni cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc tất cả pháp môn Đà-la-ni, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Như cái danh tất cả pháp môn Tam-ma-địa, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong tất cả pháp môn Tam-ma-địa không có danh; trong danh không có tất cả pháp môn Tam-ma-địa, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì tất cả pháp môn Tam-ma-địa cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc tất cả pháp môn Tam-ma-địa, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Cái danh đại Bồ-tát cũng lại như vậy, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong đại Bồ-tát không có danh; trong danh không có đại Bồ-tát, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì đại Bồ-tát cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc đại Bồ-tát, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là đại Bồ-tát chỉ có giả danh.

Xá Lợi Tử! Như cái danh không nội, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong cái không nội không có danh; trong danh không có cái không nội, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì cái không nội cùng với danh, tự tánh đều là

không. Trong cái không của tự tánh, hoặc cái không nội, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Như cái danh không ngoại, không nội ngoại, không không, không lớn, không thắng nghĩa, không hữu vi, không vô vi, không rốt ráo, không không biên giới, không tản mạn, không không đối khác, không bồn tánh, không tự tướng, không cộng tướng, không tất cả pháp, không chẳng thể nắm bắt được, không không tánh, không tự tánh, không không tánh tự tánh, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong cái không ngoại cho đến cái không không tánh tự tánh không có danh; trong danh không có cái không ngoại cho đến cái không không tánh tự tánh, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì cái không ngoại cho đến cái không không tánh tự tánh cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc cái không ngoại cho đến cái không không tánh tự tánh, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Cái danh đại Bồ-tát cũng lại như vậy, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong đại Bồ-tát không có danh; trong danh không có đại Bồ-tát, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì đại Bồ-tát cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc đại Bồ-tát, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là đại Bồ-tát chỉ có giả danh.

Xá Lợi Tử! Như cái danh chơn như, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong chơn như không có danh; trong danh không có chơn như, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì chơn như cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc chơn như, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Như cái danh pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đối khác, cảnh giới bất tư nghi, cảnh giới hư không, cảnh giới đoạn, cảnh giới ly, cảnh giới diệt, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, pháp định, pháp trụ, cảnh giới vô tánh, cảnh giới vô tướng, cảnh giới vô tác, cảnh giới vô vi, cảnh giới an ổn, cảnh giới tịch tịnh, bồn vô, thật tế, cứu cánh Niết-bàn, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong pháp giới cho đến cứu cánh Niết-bàn không có danh; trong danh không có pháp giới cho đến cứu cánh

Niết-bàn, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì pháp giới cho đến cứu cánh Niết-bàn cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc pháp giới cho đến cứu cánh Niết-bàn, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Cái danh đại Bồ-tát cũng lại như vậy, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong đại Bồ-tát không có danh; trong danh không có đại Bồ-tát, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì đại Bồ-tát cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc đại Bồ-tát, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là đại Bồ-tát chỉ có giả danh.

Xá Lợi Tử! Như cái danh bậc Cực hỷ, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong bậc Cực hỷ không có danh; trong danh không có bậc Cực hỷ, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì bậc Cực hỷ cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc bậc Cực hỷ, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Như cái danh bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong bậc Ly cấu cho đến bậc Pháp vân không có danh; trong danh không có bậc Ly cấu cho đến bậc Pháp vân, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì bậc Ly cấu cho đến bậc Pháp vân cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc bậc Ly cấu cho đến bậc Pháp vân, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Cái danh đại Bồ-tát cũng lại như vậy, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong đại Bồ-tát không có danh; trong danh không có đại Bồ-tát, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì đại Bồ-tát cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc đại Bồ-tát, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là đại Bồ-tát chỉ có giả danh.

Xá Lợi Tử! Như cái danh bậc phạm phu, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong bậc phạm phu không có danh; trong danh không có bậc phạm phu, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì bậc phạm phu cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc bậc phạm phu, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Như cái danh bậc chúng tánh, bậc Đệ bát, bậc Cụ kiến, bậc Bạc, bậc Ly dục, bậc Dĩ biện, bậc Độc-giác, bậc Bồ-tát, bậc Như lai, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong bậc chúng tánh cho đến bậc Như lai không có danh; trong danh không có bậc chúng tánh cho đến bậc Như lai, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì bậc chúng tánh cho đến bậc Như lai cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc bậc chúng tánh cho đến bậc Như lai, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Cái danh đại Bồ-tát cũng lại như vậy, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong đại Bồ-tát không có danh; trong danh không có đại Bồ-tát, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì đại Bồ-tát cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc đại Bồ-tát, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là đại Bồ-tát chỉ có giả danh.

Xá Lợi Tử! Như cái danh Thanh-văn thừa, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong Thanh-văn thừa không có danh; trong danh không có Thanh-văn thừa, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì Thanh-văn thừa cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc Thanh-văn thừa, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Như cái danh Độc-giác thừa, Đại-thừa, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong Độc-giác thừa, Đại-thừa không có danh; trong danh không có Độc-giác thừa, Đại-thừa, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì Độc-giác thừa, Đại-thừa cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc Độc-giác thừa, Đại-thừa, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được. Cái danh

đại Bồ-tát cũng lại như vậy, chỉ là cái bên ngoài được thâm nhiếp, đối với mười phương, ba đời, không từ đâu đến, không đi về đâu, cũng không trụ ở đâu. Trong đại Bồ-tát không có danh; trong danh không có đại Bồ-tát, chẳng phải hiệp, chẳng phải ly, chỉ giả bày ra. Vì sao? Vì đại Bồ-tát cùng với danh, tự tánh đều là không. Trong cái không của tự tánh, hoặc đại Bồ-tát, hoặc danh đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là đại Bồ-tát chỉ có giả danh.

Lúc bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện lại đáp lời Xá Lợi Tử: Như Tôn giả đã hỏi: Vì duyên có gì mà nói, như nói là ngã v.v... rất ráo đều chẳng sanh?

Xá Lợi Tử! Ngã rất ráo hoàn toàn không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Hữu tình, dòng sinh mạng, sự sanh, sự dưỡng, sự trưởng thành, chủ thể luân hồi, người do người sanh, ngã tối thắng, khả năng làm việc, khả năng khiến người làm việc, khả năng tạo nghiệp, khả năng khiến người tạo nghiệp, tự thọ quả báo, khiến người thọ quả báo, cái biết, cái thấy, rất ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Thọ, tưởng, hành, thức rất ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Nhãn xứ rất ráo hoàn toàn không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ rất ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Sắc xứ rất ráo hoàn toàn không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ rất ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Nhãn giới rất ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra rất ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Nhĩ giới, rất ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra, rất ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Tỷ giới, rất ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các

thọ do tử xúc làm duyên sanh ra, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Thiết giới, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sanh ra, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Thân giới, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Ý giới, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Địa giới, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Thủy, hỏa, phong, không, thức giới, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Vô minh, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Cái không nội, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tản mạn, cái không không đối khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Bồ thí Ba-la-mật-đa, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Bốn tịnh lự, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Bốn vô lượng, bốn định vô sắc, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Tám giải thoát, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Tám thắng xứ, chín định thứ đệ,

mười biến xứ, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Bốn niệm trụ, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Pháp môn giải thoát không, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Năm loại mắt, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Sáu phép thần thông, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Mười lực của Phật, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Trí nhất thiết, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Pháp không quên mất, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Tánh luôn luôn xả, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Tất cả pháp môn Đà-la-ni, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Tất cả pháp môn Tam-ma-địa, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Bạc Cự hỷ, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? bạc Ly cầu, bạc Phát quang, bạc Diệm tuệ, bạc Cự nan thắng, bạc Hiện tiền, bạc Viễn hành, bạc Bất động, bạc Thiện tuệ, bạc Pháp vân, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Bạc phàm phu, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Bạc chủng tánh, bạc Đệ bát, bạc Cụ kiến, bạc Bạc, bạc Ly dục, bạc Dĩ biện, bạc Độc-giác, bạc Bồ-tát, bạc Như lai, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Thanh-văn thừa, rốt ráo không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh? Độc-giác thừa, Đại-thừa, rốt ráo đều không sở hữu, đã chẳng thể nắm bắt được, thì tại sao có sanh?

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là ngã v.v... rốt ráo chẳng sanh.

Lúc bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện lại đáp lời Xá Lợi Tử: Như Tôn giả đã hỏi, vì duyên có gì mà nói các pháp cũng vậy, đều không có tự tánh?

Xá Lợi Tử! Các pháp đều không tự tánh hòa hiệp. Vì sao? Vì hòa hợp nên có pháp, tự tánh là không.

Khi ấy, Xá Lợi Tử hỏi Thiện Hiện: Pháp nào không có tự tánh hòa hiệp?

Thiện Hiện đáp: Xá Lợi Tử! Sắc không có tự tánh hòa hiệp; thọ, tưởng, hành, thức đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Nhãn xúc không có tự tánh hòa hiệp; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Sắc xúc không có tự tánh hòa hiệp; thanh, hương, vị, xúc, pháp xúc đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Nhãn giới không có tự tánh hòa hiệp; sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Nhĩ giới không có tự tánh hòa hiệp; thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Tỷ giới không có tự tánh hòa hiệp; hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Thiệt giới không có tự tánh hòa hiệp; vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Thân giới không có tự tánh hòa hiệp; xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Ý giới không có tự tánh hòa hiệp; Pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Địa giới đều không có tự tánh hòa hiệp; thủy, hỏa, phong, không, thức giới đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Vô minh không có tự tánh hòa hiệp; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Cái không nội không có tự tánh hòa hiệp; cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tán mạn, cái không không đối khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Bồ thí Ba-la-mật-đa không có tự tánh hòa hiệp; tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Bốn tịnh lự không có tự tánh hòa hiệp; bốn vô lượng, bốn định vô sắc đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Tám giải thoát không có tự tánh hòa hiệp; tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Bốn niệm trụ không có tự tánh hòa hiệp; Bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Pháp môn giải thoát không không có tự tánh hòa hiệp; pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Năm loại mắt không có tự tánh hòa hiệp; sáu phép thần thông không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Mười lực của Phật không có tự tánh hòa hiệp; bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Trí nhất thiết không có tự tánh hòa hiệp; trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Pháp không quên mất không có tự tánh hòa hiệp; tánh luôn xả không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Tất cả pháp môn Đà-la-ni đều không có tự tánh hòa hiệp; tất cả pháp môn Tam-ma-địa đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Bạc Cự hỷ không có tự tánh hòa hiệp; bạc Ly cầu, bạc Phát quang, bạc Diệm tuệ, bạc Cự nan thắng, bạc Hiện tiền, bạc

Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiên tuệ, bậc Pháp vân đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Bậc phàm phu không có tự tánh hòa hiệp; bậc chủng tánh, bậc Đệ bát, bậc Cụ kiến, bậc Bạc, bậc Ly dục, bậc Dĩ biện, bậc Độc-giác, bậc Bồ-tát, bậc Như lai đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Thanh-văn thừa không có tự tánh hòa hiệp; Độc-giác thừa, Đại-thừa đều không có tự tánh hòa hiệp.

Xá Lợi Tử! Do duyên cố này, nên tôi nói là các pháp cũng vậy, đều có không tự tánh.

Lại nữa, Xá Lợi Tử! Các pháp chẳng phải thường, cũng không tan mất. Vì sao? Vì nếu pháp chẳng phải thường thì không có tánh chấm dứt.

Khi ấy, Xá Lợi Tử hỏi Thiện Hiện: Pháp nào chẳng phải thường, cũng không tan mất?

Thiện Hiện đáp: Xá Lợi Tử! Sắc chẳng phải thường, cũng không tan mất; thọ, tưởng, hành, thức chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhãn xứ chẳng phải thường, cũng không tan mất; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Sắc xứ chẳng phải thường, cũng không tan mất; thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhãn giới chẳng phải thường, cũng không tan mất; sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhĩ giới chẳng phải thường, cũng không tan mất; thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tỷ giới chẳng phải thường, cũng không tan mất; hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thiệt giới chẳng phải thường, cũng không tan mất; vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thân giới chẳng phải thường, cũng không tan mất; xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Ý giới chẳng phải thường, cũng không tan mất; pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Địa giới chẳng phải thường, cũng không tan mất; thủy, hỏa, phong, không, thức giới chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thánh đế khổ chẳng phải thường, cũng không tan mất; Thánh đế tập, diệt, đạo chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Vô minh chẳng phải thường, cũng không tan mất; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Cái không nội chẳng phải thường, cũng không tan mất; cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thẳng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tản mạn, cái không không đối khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bồ thí Ba-la-mật-đa chẳng phải thường, cũng không tan mất; tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bốn tịnh lự chẳng phải thường, cũng không tan mất; bốn vô lượng, bốn định vô sắc chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tám giải thoát chẳng phải thường, cũng không tan mất; tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bốn niệm trụ chẳng phải thường, cũng không tan mất; bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Pháp môn giải thoát không chẳng phải thường, cũng không tan mất; pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Năm loại mắt chẳng phải thường, cũng không tan mất; sáu phép thần thông chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Mười lực của Phật chẳng phải thường, cũng không tan mất; bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi,

đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Trí nhất thiết chẳng phải thường, cũng không tan mất; trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Pháp không quên mất chẳng phải thường, cũng không tan mất; tánh luôn luôn xả chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tất cả pháp môn Đà-la-ni chẳng phải thường, cũng không tan mất; Tất cả pháp môn Tam-ma-địa chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bạc Cự hỷ chẳng phải thường, cũng không tan mất; bạc Ly cấu, bạc Phát quang, bạc Diệm tuệ, bạc Cự nan thắng, bạc Hiện tiền, bạc Viễn hành, bạc Bất động, bạc Thiện tuệ, bạc Pháp vân chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bạc phàm phu chẳng phải thường, cũng không tan mất; bạc chủng tánh, bạc Đệ bát, bạc Cự kiến, bạc Bạc, bạc Ly dục, bạc Dĩ biện, bạc Độc-giác, bạc Bồ-tát, bạc Như lai chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thanh-văn thừa chẳng phải thường, cũng không tan mất; Độc-giác thừa, Đại-thừa chẳng phải thường, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là các pháp cũng vậy, đều không có tự tánh.

Lại nữa, Xá Lợi Tử! Các pháp chẳng phải lạc, cũng không tan mất. Vì sao? Vì nếu pháp chẳng phải lạc, thì không có tánh chấm dứt.

Khi ấy Xá Lợi Tử hỏi Thiện Hiện: Pháp nào chẳng phải lạc, cũng không tan mất?

Thiện Hiện đáp: Xá Lợi Tử! Sắc chẳng phải lạc, cũng không tan mất; thọ, tưởng, hành, thức chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhận xứ chẳng phải lạc, cũng không tan mất; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Sắc xứ chẳng phải lạc, cũng không tan mất; thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhãn giới chẳng phải lạc, cũng không tan mất; sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhĩ giới chẳng phải lạc, cũng không tan mất; thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tỷ giới chẳng phải lạc, cũng không tan mất; hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thiết giới chẳng phải lạc, cũng không tan mất; vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sanh ra chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thân giới chẳng phải lạc, cũng không tan mất; xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Ý giới chẳng phải lạc, cũng không tan mất; pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Địa giới chẳng phải lạc, cũng không tan mất; thủy, hỏa, phong, không, thức giới chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thánh đế khổ chẳng phải lạc, cũng không tan mất; Thánh đế tập, diệt, đạo chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Vô minh chẳng phải lạc, cũng không tan mất; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Cái không nội chẳng phải lạc, cũng không tan mất; cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tản mạn, cái không không đôi khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh chẳng phải lạc, cũng không tan mất;

Xá Lợi Tử! Bồ thí Ba-la-mật-đa chẳng phải lạc, cũng không tan mất; tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bốn tịnh lự chẳng phải lạc, cũng không tan mất; bốn vô lượng, bốn định vô sắc chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tám giải thoát chẳng phải lạc, cũng không tan mất; tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bốn niệm trụ chẳng phải lạc, cũng không tan mất; bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Pháp môn giải thoát không chẳng phải lạc, cũng không tan mất; pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Năm loại mắt chẳng phải lạc, cũng không tan mất; sáu phép thần thông chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Mười lực của Phật chẳng phải lạc, cũng không tan mất; bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Trí nhất thiết chẳng phải lạc, cũng không tan mất; trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Pháp không quên mất chẳng phải lạc, cũng không tan mất; tánh luôn luôn xả chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tất cả pháp môn Đà-la-ni chẳng phải lạc, cũng không tan mất; tất cả pháp môn Tam-ma-địa chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bạc Cự hỷ chẳng phải lạc, cũng không tan mất; bạc Ly cấu, bạc Phát quang, bạc Diệm tuệ, bạc Cự nan thắng, bạc Hiện tiền, bạc Viễn hành, bạc Bất động, bạc Thiện tuệ, bạc Pháp vân chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bạc phàm phu chẳng phải lạc, cũng không tan mất; bạc chủng tánh, bạc Đệ bát, bạc Cự kiên, bạc Bạc, bạc Ly dục, bạc Dĩ biện, bạc Độc-giác, bạc Bồ-tát, bạc Như lai chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thanh-văn thừa chẳng phải lạc, cũng không tan mất; Độc-giác thừa, Đại-thừa chẳng phải lạc, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là các pháp cũng vậy, đều không có tự tánh.

Lại nữa, Xá Lợi Tử! Các pháp chẳng phải ngã, cũng không tan mất. Vì sao? Vì nếu pháp chẳng phải ngã, thì không có tánh chấm dứt.

Khi ấy, Xá Lợi Tử hỏi Thiện Hiện: Pháp nào chẳng phải ngã, cũng không tan mất?

Thiện Hiện đáp: Xá Lợi Tử! Sắc chẳng phải ngã, cũng không tan mất; thọ, tưởng, hành, thức chẳng phải ngã, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhãn xứ chẳng phải ngã, cũng không tan mất; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ chẳng phải ngã, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Sắc xứ chẳng phải ngã, cũng không tan mất; thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ chẳng phải ngã, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhãn giới chẳng phải ngã, cũng không tan mất; sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra chẳng phải ngã, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhĩ giới chẳng phải ngã, cũng không tan mất; thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra chẳng phải ngã, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tỷ giới chẳng phải ngã, cũng không tan mất; hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra chẳng phải ngã, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thiết giới chẳng phải ngã, cũng không tan mất; vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sanh ra chẳng phải ngã, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thân giới chẳng phải ngã, cũng không tan mất; xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra chẳng phải ngã, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Ý giới chẳng phải ngã, cũng không tan mất; pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra chẳng phải ngã, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Địa giới chẳng phải ngã, cũng không tan mất; thủy, hỏa, phong, không, thức giới chẳng phải ngã, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thánh đế khổ chẳng phải ngã, cũng không tan mất; thánh đế tập, diệt, đạo chẳng phải ngã, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Vô minh chẳng phải ngã, cũng không tan mất; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não chẳng phải ngã, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Cái không nội chẳng phải ngã, cũng không tan mất; cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tản mạn, cái không không đôi khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh chẳng phải ngã, cũng không tan mất.